

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a členov senátu JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcu: **JUDr. D., S.**, *právne zastúpený: JUDr. M., advokátom, P. T.T.* proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Nová ulica č. 13, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/228/14620-115153/2009/991857-r zo dňa 13. októbra 2009, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/64/2010-31 zo dňa 16. septembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/64/2010-31 zo dňa 16. septembra 2010 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 87,46 € na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. M., advokáta, T. do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e

I.

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom rozhodnutie žalovaného č. I/228/14620-115153/2009/991857-r zo dňa 13.10.2009 a prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Žilina II. č. 894/230/51001/09/Deli zo dňa 04.08.2009 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zrušil, vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a zároveň zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 66,- €. Žalovaný,

rozhodujúc o odvolaní žalobcu, potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým Daňový úrad Žilina II vyrubil žalobcovi sankčný úrok vo výške 556,80 € podľa § 35b ods. 1 písm. e/ zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 511/1992 Zb.) za nezaplatenie preddavku na daň z príjmov fyzických osôb podľa § 34 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 595/2003 Z.z.) za obdobie november 2008 v lehote splatnosti v správnej výške.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že neboli splnené podmienky v zmysle § 35b ods. 1 písm. e/ zákona č. 511/1992 Zb. na vyrubenie sankčného úroku žalobcovi za mesiac november 2008, keďže preddavky na daň z príjmov fyzických osôb na rok 2008 žalobca riadne platil na základe rozhodnutia Daňového úradu Žilina č. 894/230/17674/08/Deli zo dňa 21.04.2008, ktorým mu bolo určené platenie preddavkov inak podľa ustanovenia § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z., a to za zdaňovacie obdobie roku 2008 a zostalo nesporné, že takto inak určené platenie preddavkov na celé zdaňovacie obdobie bolo žalobcom splnené.

Výrok o náhrade trov konania odôvodnil prvostupňový súd ustanovením § 250k ods. 1 O.s.p., zásadou úspechu v konaní.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalovaný, v ktorom žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/64/2010-31 zo dňa 16.09.2010 zmenil tak, že žaloba sa zamieta. V dôvodoch uviedol, že zo žalobcovho daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2007 vyplývalo, že žalobca bol povinný platiť mesačné preddavky na daň za zdaňovacie obdobie 2008. Daňový úrad Žilina II rozhodnutím č. 894/230/17674/08/Deli zo dňa 21.04.2008, stanovil žalobcovi platenie preddavkov na daň inak len za mesiace apríl, máj a jún roku 2008 a že preddavky na daň za mesiace júl, august, september, október, november a december roku 2008 bol žalobca povinný platiť vo výške a lehotách, ktorá mu vyplývala z ustanovení § 34 ods. 1, 3, 5 zákona č. 595/2003 Z.z. Daňovníkovi totiž nevzniká v zmysle § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z. automaticky zákonný nárok na stanovenie platenia preddavkov na daň za bežné zdaňovacie obdobie inak podaním žiadosti, ale je výsledkom úvahy a vyhodnotenia v žiadosti uvádzaných dôvodov.

Žalovaný ďalej poukázal na to, že v daňovom konaní možno ukladať daňovú povinnosť alebo priznávať práva len rozhodnutím. Uvedené vyplýva z § 30 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. Pre daný prípad to znamená, že ak by sa správca dane rozhodol určiť žalobcovi preddavky inak aj za ostatné mesiace roku 2008 (júl, august, september, október, november, december) musel by tak urobiť vydaním rozhodnutia. Keďže sa tak nestalo, je zrejmé, že žalobca bol povinný za mesiac november roku 2008 zaplatiť preddavky na daň

vo výške, ktorá mu vyplývala z podaného daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2007.

Na záver svojho odvolania žalovaný uviedol, keďže žalobca preddavok na daň za mesiac november za zdaňovacie obdobie roku 2008 nezaplatil v lehote splatnosti v správnej výške, správca dane postupoval v súlade s § 35b ods. 1 písm. e/ zákona č. 511/1992 Zb. a za nespĺnenie tejto povinnosti mu vyrubil sankčný úrok oprávnené.

III.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského potvrdiť, odvolanie žalovaného zamietnuť a priznať náhradu trov konania v sume 87,46 € (za 2 úkony právnej služby, prevzatie a príprava zastupovania, vyjadrenie k odvolaniu, 1 úkon po 36,52 € a režijný paušál 7,21 €). Uviedol, že z konštrukcie ustanovenia § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z. vyplýva, že ak suma preddavkov nezodpovedá predpokladanej výške dane, na ktorú sú platené, môže v odôvodnených prípadoch správca dane na žiadosť daňovníka určiť preddavky inak, a teda odlišným spôsobom, ako sú obligatórne stanovené v § 34 ods. 1, 3, 5 zákona č. 595/2003 Z.z. To znamená, že dané ustanovenia sa vtedy nepoužijú a preddavky budú stanovené podľa § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z., inak by ustanovenie § 34 ods. 4 uvedeného zákona strácalo svoj význam.

Žalobca sa žiadosťou zo dňa 03.04.2008 domáhal odpustenia platenia preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb na zdaňovacie obdobie roku 2008 a to z dôvodu, že na základe finančnej a ekonomickej analýzy za I. štvrtrok roku 2008, ako aj vzhľadom na ďalší predpokladaný vývoj poukázal na to, že jeho daňová povinnosť za rok 2008 by nemala presiahnuť sumu 50.000,-Sk, ktorý predpoklad sa následne aj potvrdil a žalobcova daňová povinnosť za rok 2008 bola 20.735,-Sk. Na základe žalobcovej žiadosti Daňový úrad Žilina II rozhodnutím č. 894/230/17674/08/Deli zo dňa 21.04.2008 rozhodol tak, že žalobcovi podľa § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z. určil platenie preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby na zdaňovacie obdobie roka 2008 inak, a to v mesačných lehotách splatnosti, mesiac apríl 2008, splatnosť 30.04.2008, výška preddavku 50.000,-Sk, mesiac máj 2008, splatnosť 02.06.2008, výška preddavku 50.000,-Sk, mesiac jún 2008, splatnosť 30.06.2008, výška preddavku 50.000,-Sk, uvedené preddavky žalobca v stanovenej výške a lehote zaplatil na účet daňového úradu, teda na základe daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2008 vo výške 20.735,-Sk a pri zaplatených preddavkoch v celkovej výške 150.000,- Sk žalobcovi za uvedené zdaňovacie obdobie roku 2008 vznikol daňový preplatok vo výške 129.265,-Sk /4.290,82 €/ Účel, riadne zaplatenie dane na základe stanovených preddavkov, bol splnený, výsledkom zúčtovania preddavkov bol preplatok na dani. Žalobca si v prejednávacom prípade, ako aj v minulosti plnil svoje daňové povinnosti riadne a včas podľa zákona a nikdy pri výbere a s platením daní nemal žiadne problémy. Ak by mal žalobca zaplatiť preddavky inak v zmysle § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z., podľa rozhodnutia daňového orgánu, ako aj preddavky obligatórne podľa § 34 ods. 1, 3, 5 uvedeného zákona, by znamenalo, že žalobca mal zaplatiť za celé preddavkové obdobie

sumu 150.000,- Sk podľa rozhodnutia žalovaného a sumu 3.535.074,-Sk podľa obligatórnych ustanovení zákona, teda spolu na preddavkoch za celé preddavkové obdobie sumu 3.685.074,-Sk oproti samotnej daňovej povinnosti vo výške 20.735,-Sk, čo sa podľa žalobcu prieči účelu zákona.

Na záver poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 241/07 z 18. septembra 2008, podľa ktorého, ani záujem štátu na realizácii príjmovej stránky štátneho rozpočtu nemôže byť a nie je nadradený dodržiavaniu a rešpektovaniu práv, ktoré zákony priznávajú daňovým subjektom. Za situácie, keď právo umožňuje rozdielny výklad, nemožno pri riešení prípadu obísť fakt, že v oblasti verejného práva (daňového práva) štátne orgány môžu konať len to, čo im zákon výslovne umožňuje (na rozdiel od občanov, ktorí môžu konať všetko, čo nie je zakázané). Pri vymáhaní daní podľa zákona sú orgány verejnej moci povinné šetriť podstatu a zmysel základných práv a slobôd.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a následne potom, ako bolo oznámenie o vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým potvrdil rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/64/2010-31 zo dňa 16.09.2010 podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1,2 O.s.p. ako vecne správny.

Z obsahu administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) zistil, že rozhodnutím Daňového úradu Žilina II bolo žalobcovi, ako daňovníkovi určené platenie preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie roka 2008 inak a to v mesačných lehotách splatnosti vo výške 50.000,-Sk, apríl so splatnosťou dňa 30.04.2008, máj so splatnosťou dňa 02.06.2008 a jún so splatnosťou dňa 30.06.2008 a z uvedeného rozhodnutia nevyplýva, že by ostatné mesačné splátky na platenie preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby na zdaňovacie obdobie roka 2008 ostali nezmenené, práve naopak, že ide o iné určenie platenia preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb na rok 2008 v mesačných termínoch splatnosti s celkovou výškou preddavku 150.000,-Sk. Rozhodnutím Daňového úradu Žilina II č. 894/230/51001/09/Delí zo dňa 04.08.2009 bol žalobcovi uložený sankčný úrok vo výške 556,80 € za nezaplatenie preddavku na daň z príjmov fyzických osôb podľa § 34 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z.z. za obdobie november 2008 v lehote splatnosti v správnej výške. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/228/14620-225153/2009/991857-r zo dňa 13.10.2009 z dôvodu, že z obsahu ustanovení § 34 ods. 1, 3, a 5 zákona č. 595/2003 Z.z. a údajov uvedených daňovníkom v podanom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2007 vyplýva, že daňovník bol povinný platiť mesačné preddavky na daň na zdaňovacie obdobie 2008. Na mesiace apríl, máj a jún roku

2008 mu bola na základe jeho žiadosti určená povinnosť platiť preddavky na daň inak v súlade s ustanovením § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z. a preddavky na daň za mesiace júl, august, september, október, november a december roku 2008 bol daňový subjekt povinný platiť vo výške a v lehotách, ktorá mu vyplývala z ustanovení § 34 ods. 1, 3 a 5 zákona č. 595/2003 Z.z.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2008, preddavky na daň v priebehu preddavkového obdobia platí daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 50.000,-Sk, pričom preddavkové obdobie je obdobie od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie do posledného dňa lehoty na podanie daňového priznania v nasledujúcom zdaňovacom období. Po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň zaplatené na toto zdaňovacie obdobie započítajú na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie.

Podľa § 34 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z.z. daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 500.000,-Sk, platí mesačné preddavky na daň na bežné zdaňovacie obdobie, a to vo výške 1/12 poslednej známej daňovej povinnosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Mesačné preddavky na daň sú splatné do konca každého kalendárneho mesiaca.

Podľa § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z. v odôvodnených prípadoch môže správca dane na žiadosť daňovníka určiť preddavky inak, ak suma preddavkov nezodpovedá predpokladanej výške dane, na ktorú sú platené.

Podľa § 34 ods. 5 veta prvá zákona č. 595/2003 Z.z. poslednou známou daňovou povinnosťou na výpočet preddavkov v preddavkovom období podľa odseku 1 je daň vypočítaná zo základu dane uvedeného v poslednom daňovom priznaní, zníženého o nezdaniteľnú časť základu dane podľa § 11 ods. 2 písm. a) platnú v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň pri použití sadzby dane podľa § 15 platnej v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň, znížená o zápočet dane zaplatenej v zahraničí, o daňový bonus a o daň vybranú podľa § 43, odpočítavanú ako preddavok na daň.

Podľa § 35b ods. 1 písm. e/ zákona č. 511/1992 Zb. sankčný úrok vyrubí správca dane daňovému subjektu, ak preddavok na daň nebol zaplatený v lehote alebo vo výške podľa osobitného zákona; pri preddavkoch na daň z príjmov sa sankčný úrok vyrubí do dňa platby vrátane, najdlhšie do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania,

Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. v daňovom konaní možno ukladať daňovú povinnosť alebo priznávať práva len rozhodnutím. Rozhodnutie je pre adresáta platné, len ak je riadnym spôsobom doručené alebo oznámené, ak tento alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 30 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. rozhodnutie obsahuje odôvodnenie, ak tak ustanovuje tento zákon. V odôvodnení sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom rozhodnutia, aké úvahy ovplyvnili hodnotenie dôkazov a použitie právnych predpisov, na základe ktorých sa rozhodovalo.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Žiline po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku.

Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou krajského súdu, že z výrokovej časti ani z odôvodnenia rozhodnutia daňového úradu Žilina II č. 894/230/17674/08/Deli zo dňa 21.04.2008 nevyplýva, že by výrok daného rozhodnutia obsahoval určenie, že vo zvyšných mesiacoch roku 2008 (júl až december) zostávajú preddavky na daň nezmenené, teda v pôvodnej výške, ktorá vyplynula z daňového priznania za rok 2007, a to vo výške 392.786,- Sk mesačne. Z rozhodnutia Daňového úradu Žilina II č. 894/230/17674/08/Deli vyplýva, že žalobcovi bolo týmto rozhodnutím určené platenie preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby na celé zdaňovacie obdobie roka 2008, za ktoré mali byť zaplatené tri mesačné splátky a nie len na určitú časť roka 2008.

Z ustanovenia § 30 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. vyplýva, že v daňovom konaní možno ukladať daňovú povinnosť alebo priznávať práva len rozhodnutím. V prejednávanej veci bolo žalobcovi priznané právo platiť preddavky na daň z príjmov inak podľa § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z. Preddavky určené na daň z príjmov fyzických osôb na rok 2008 žalobca riadne zaplatil, a preto neboli splnené podmienky podľa § 35b ods. 1 písm. e/ zákona č. 511/1992 Zb. na vyrubenie sankčného úroku žalobcovi za mesiac november 2008

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/64/2010-31 z dôvodu jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 246c ods.1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 prvá veta O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi, priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže v tomto konaní mal úspech.

Predmetom konania v správnom súdnictve je preskúmavanie nie rozhodnutia správneho orgánu a tomuto rozhodnutiu predchádzajúceho postupu správneho orgánu z pohľadu zákonnosti. Správne súdnictvo nie je založené na nachádzaní subjektívnych práv jednotlivca vrátane určovania ich spornej výšky pri peňažnom plnení, a preto nie je možné pri výpočte výšky základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vychádzať z ustanovenia § 10 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška č. 655/2004 Z.z.), ale úkony právnej pomoci vykonané v správnom súdnictve je nutné hodnotiť ako hodnotu veci alebo práva, ktorú nie je možné vyjadriť v peniazoch, a preto je v tomto prípade na vyčíslenie výšky tarifnej odmeny potrebné aplikovať ustanovenie § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

Žalobca si v odvolacom konaní uplatnil trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie k odvolaniu, každý úkon za 36,52 € a režijný paušál vo výške 7,21 €.

Najvyšší súd zistil, že sú splnené podmienky na priznanie náhrady trov právneho zastúpenia žalobcovi v odvolacom konaní za dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 19.11.2010 vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v spojení s § 14 ods. 1 písm. a/, b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

Najvyšší súd priznal žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške, ktorú požadoval vo vyčíslení trov právneho zastúpenia t.j. 87,46 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 18. januára 2011

JUDr. Jana Z E M K O V Á PhD.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková